

per sobreviure. Per tant, serà un component fortament econòmic i social. Ara, també s'aprovaran unes quantes lleis, perquè el govern té en cartera diverses qüestions. Hi ha per resoldre la nova organització social del país. Hi ha el compromís de crear la ponència conjunta sobre la llei electoral. Per tant, hi ha coses sobre la taula que tenen certa importància. Però jo crec que des del punt de vista de la ciutadania, de les coses que realment importen, l'aspecte essencial serà veure fins a quin punt la Generalitat, amb els seus recursos, és capaç de mantenir les polítiques socials i econòmiques en un context com l'actual, tan difícil.

—Amb el nou sistema de finançament, la Generalitat pot afrontar amb prou recursos la crisi?

—Probablement no. Però per què tots els govern del món han augmentat la seva despesa? Doncs perquè han hagut d'encarar noves despeses no previstes. Per això no és estrany que a l'estat espanyol es plantegi el debat de revisar les polítiques fiscals. Els sistema de finançament ens posa en una situació més bona, però no resol tots els problemes, sobretot en un context complicat com aquest, i amb un model basat en uns impostos la recaptació dels quals ha baixat.

—Heu parlat de la llei electoral i de la nova ordenació territorial, dos punts recurrents. Finalment s'avançarà en algun?

—Jo faria allò que en aquests moments estem en condicions de fer: crear la vegueria de l'Ebre i resoldre el disbarat metropolità. Això és el que és més madur i crec que sí que ho podem fer, pel que fa a la nova ordenació territorial. Des del punt de la vista electoral, és molt difícil que un any abans de les eleccions puguem canviar les regles del joc. Però hi ha una altra cosa que sí que podria ser objecte de consens entre els partits, què és l'administració electoral. I intentar que, si més no, a les properes eleccions al Parlament de Catalunya, la darrera instància de resolució de conflictes fos la Junta Electoral de Catalunya, que no existeix, i no la Junta Electoral Central. Per tant, en aquestes qüestions, jo tinc una visió pragmàtica i resoldria els problemes sobre els quals hi pugui haver el consens necessari.

—Pel que fa el desplegament de l'Estatut, més enllà de debat de la sentència del Constitucional, fins a quin punt pot tornar a tibar les relacions entre el PSC i el PSOE el fet d'anar estirant competències?

—Jo sóc molt optimista. Els aspectes on hem posat la banya, els tenim prou enfocats. Hem entrat ja en el traspàs del servei de rodalia de Renfe, que s'ha de fer efectiu el gener de l'any vinent. I, abans d'acabar l'any, el govern d'Espanya s'ha compromès a donar el vist-i-plau a un nou model de gestió aeroportuària que permeti la participació determinant de les institucions catalanes. A part tot el desplegament de l'Estatut, que inclou moltíssimes coses. Recordo que l'anterior estatut es va desplegar durant 23 anys i no es va acabar. En aquest terreny les coses van prou ben encarrilades.

—Les relacions entre els PSC i el PSOE són més bones que ara fa un any?

—Sens dubte, sí. Resoldre el finançament ha estat una prova difícil, però també molt definitiva. Aquí és on s'havia de veure si hi havia la voluntat de desenvolupar l'Estatut o no. I nosaltres hem constatat feliçment que sí.

—I des d'aquesta calma d'ara és més fàcil de plantejar una presència del PSC diferenciada a Madrid?

—Nosaltres sempre hem dit que hi ha dos moments per a plantejar aquesta fórmula. L'un és als congressos del PSC, que és quan es decideix l'organització del partit. I els dos darrers congressos han decidit per amplíssima majoria que sigui l'executiva del partit la que decideixi, en cada moment, quina és la millor manera d'organitzar-se. L'altre moment és quan es constitueixen els grups parlamentaris, i això és durant els set dies després de constituir el Congrés de Diputats. Per tant, no és un problema que tinguem sobre la taula. Però també crec que si el model de relació entre el PSC i PSOE ha funcionat durant vint anys i continua donant bons rendiments, no hi ha motius per a canviar-lo. Si en un moment determinat es decidís que això no és prou potent per a defensar els interessos del país i per al desplegament de la política del PSC, seria el moment de plantejar-ho.

Enric Rimbau

Finalment, com s'ha de reaccionar a una possible sentència adversa del Tribunal Constitucional?

—Fa dos anys que la sentència havia de ser imminent. I, segons quins siguin els càlculs polítics interessats per part dels partits estatals —diguem-ho clar—, es pot anar allargant durant mesos. Per tant, no és per no voler-ne parlar, sinó que, certament, els esdeveniments poden modificar els equilibris i desequilibris d'aquest tribunal. Ara, és molt probable que la sentència sigui de caràcter interpretatiu, i que sigui un bon totxo. Si és així, aquests magistrats poden arribar a rescridre l'Estatut, poden reinterpretar-lo sense retallar gaires articles. És aquí on des d'Esquerra, i des de més àmbits, fem la reflexió del xoc de legitimitats.

—Vosaltres sou independentistes, vau votar que no a l'Estatut per majoria. Ara, però, el defenseu. No és una mica xocant?

—No gens. Esquerra és un partit que, encara que hagi governat a les dues darreres legislatures i que per tant entri en el joc institucional, veu clar que cal anar cap al xoc institucional amb l'estat, com a formació independentista que és. Per això, des d'una perspectiva de país i com a partit democràtic que som, assumim la decisió del referèndum, la decisió dels ciutadans. I, per tant, intentem que s'apliqui de la manera més extensa possible el text aprovat. Així doncs, pot semblar una certa contradicció, però no n'hi ha, perquè, com a independentistes, posem davant la legitimitat de la sobirania del poble de Catalunya, que va dir que volia aquest estatut.

—Per tant, la reacció en cas d'una sentència adversa serà la defensa del text estatutari?

—No, el punt de defensa és la sobirania del poble de Catalunya, la seva decisió, amb una legitimitat altament superior a la de dotze persones, que constitueixen el Tribunal Constitucional. Com a partit que hem optat per treballar dins del sistema, forçant-lo al màxim, per aconseguir, amb les regles del joc democràtic, que el nostre país sigui independent, basem l'esforç d'aquesta estratègia en la voluntat popular. En la potència que pot tenir una majoria que decideixi allò que cregui que és més convenient, encara que la Constitució

“La sentència del TC pot catalitzar el procés de la defunció de l'autonomisme”

JORDI PLAY

Anna Simó i Castelló (els Alamús, Segrià, 1968), ex-consellera de Benestar i Família al primer tripartit (2003-2006), és portaveu del grup d'Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament.

espanyola digui que la sobirania no rau en el poble català, sinó en l'espanyol.

Dit això, la sentència del Constitucional pot catalitzar –i no ens ha de fer cap por– el procés de defunció de l'autonomisme. Per tant, pot propiciar el procés d'obrir un llibre nou, que és el del dret de decidir. Cada vegada hi ha més gent que s'hi afegeix. I, des d'un punt de vista de país, el millor és que la gent que s'hi afegeix és molt transversal, d'opcions polítiques diferents.

—Però fins a quin punt fer aquest doble joc no crea contradiccions en una formació independentista?

—Esquerra, per primera vegada en dècades, ha tornat a governar en una de

les institucions de la nació. Això provoca certes contradiccions, però s'han d'assumir. Coi, la contradicció més forta és que una formació independentista treballi dins el sistema per subvertir-lo! Cal fer-ho amb seny i anant avançant. I crec que, gràcies a Esquerra –no només–, l'independentisme ha anat avançant els darrers anys. I qui digui que no és que no ho vol veure. Sigui com sigui, veiem clar que cada vegada més haurem de forçar la confrontació amb l'estat. Volem reforçar el dret de decidir de Catalunya, volem recórrer aquest últim tram per tal que la sobirania del poble de Catalunya sigui allò que compta. I cada partit haurà d'anar treballant les

eines necessàries. La llei de consultes populars és una d'aquestes eines. I sí, és veritat que requereix el vist-i-plau de l'estat. És clar, la Constitució espanyola ho diu, però ja hem dit que intentaríem treballar des de dins de les regles de l'estat. Llavors ve la confrontació entre sobirania. Sabem que haurem d'anar extremant la confrontació amb l'estat. Però ho hem de fer d'una manera impecable jurídicament, per evitar que ens passi com al senyor Ibarretxe, que va ser una foguerada, perquè es va trobar que l'Estatut de Gernika no preveia ni la possibilitat d'iniciar el procés de consulta.

—I quan comença aquest procés, per a Esquerra?

—Aquest procés fa anys que ha començat. La independència no s'assoleix d'un dia per un altre. És un procés d'anar treballant una altra manera de veure la realitat dels Països Catalans i, des de la via emocional fins a la via més pragmàtica, és un procés llarg. És ingenu de pensar que el camí s'ha engegat ara. De vegades, qui s'ha incorporat a l'independentisme recentment es pensa que pot complir-se aquest objectiu ara mateix. No, no, ja fa dècades que molta gent, davant nostre, ha treballat i reflexionat i ha anat fent camí. Fa anys que ha començat, aquest camí. Hi ha gent que ho voldria més ràpid, sí, però nosaltres ho fem pivotar sobre una majoria social. No dic una majoria que voti Esquerra –tant de bo!, però no es tracta de patrimonialitzar res–, sinó d'una majoria social. Per això dic que la sentència, segons com sigui, pot ser un element catalitzador.

—I tot això, enmig del darrer curs polític de la legislatura.

—Crec que pot ser un any molt gratificant, des del punt de vista parlamentari.

—I s'acosten debats molt efervescents: llei de referèndums, llei de

vegueries, llei del cinema, llei electoral. Poden posar en tensió fins i tot l'estabilitat del govern?

—Som en un moment en què moltes lleis impulsades per Esquerra des del govern, que han tingut un cert debat en el marc constitucional en el qual ens movem, són importants i generaran molt debat. De manera que crec que pot ser un any mogut i interessant, amb lleis com la de serveis socials. I més si hi afegim la necessària i indispensable lluita contra la crisi i els efectes sobre una part important dels ciutadans, que és també un dels grans reptes que tenim.

—Si finalment s'aproven aquestes lleis, o la major part, per a Esquerra la fórmula del govern tripartit està esgotada o pot tenir més objectius?

—Des d'aquest punt de vista legislatiu, el tripartit ha donat molt més de si que formes de govern que no s'havien tocat. Com, per exemple, la llei de referèndums, mateix. El mateix estatut nou. De manera que parlar d'esgotament de la fórmula de govern que encara no té ni vuit anys, crec que reproduceix, en part, un discurs que ha anat arrelant perquè hi ha una part interessada, que és una força política que ha governat durant molts anys i que té l'objectiu legítim de voler tornar a governar. Passa que ho fa a qualsevol preu, deslegitimant l'obra d'aquest govern.

Amb això no vull dir que hi hagi un tercer govern d'esquerres. Dependrà, primer, de la ciutadania que vagi a votar, que espero que sigui molta. I segons això, i allò que cada partit cregui què és el millor per al país, es conformaran llavors les majories. Igual que, estratègicament per al país, Esquerra va creure que el 2003 calia una alternança amb un govern d'esquerres, i ho mantinc. Per cosir les dues Catalunyaes, per foragitar possibles lerroxismes, etc. Aquesta fórmula pot continuar essent vàlida, però cal fer balanç, cal veure què diu la gent i què necessita la gent en aquesta nova etapa que inicia el país. No dic que hi haurà un tercer tripartit, no defenso això, però sí l'estratègia iniciada el 2003, perquè continuo creient que era la que necessitava el país llavors.

Enric Rimbau

Dolors Camats i Luis (Barcelona, 1971) és portaveu del grup d'Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa al Parlament de Catalunya.

“Si l'estat és més federal és gràcies a Catalunya”

Compartiu la percepció que el Tribunal Constitucional retallarà l'Estatut?

—Hem estat sempre molt tranquils per la constitucionalitat de l'Estatut. Ens sembla increïble que el PP hagi atiat aquest foc de l'anticatalanisme, de la suposada inconstitucionalitat de l'Estatut, etc. Però estem molt tranquils perquè en tot aquest procés Catalunya ha complert escrupolosament les regles del joc, des de l'inici fins al final. Sabíem que no podríem anar més enllà de la Constitució, tot i que potser a alguns ens hauria agradat d'anar-hi, però era l'acord aquest. Vam complir-lo escrupolosament. Així doncs, el Constitucional haurà de gratar i buscar molt si hi vol trobar res d'inconstitucional, perquè precisament ens hi vam mirar molt, i està molt ben fet. Per tant, tranquil·litat.

En segon lloc, si hi ha una sentència que vagi més enllà d'allò que pugui ser lògic és que hi ha un problema gros. No només amb l'Estatut català, sinó derivat del fet d'haver nascut d'un acord polític que va més enllà de determinats partits, que ha estat referendat pel poble de Catalunya, acordat per una negociació política al Parlament i al Congrés. Per tant, es trenca un acord polític. I afecta no només l'Estatut català, sinó també la resta d'estatuts que han vingut després. Per tant, hi hauria un problema polític greu a l'estat. No pot ser que un tribunal de dotze jutges marqui l'horitzó polític de l'estat i de Catalunya, i menys un com aquest.

En tot cas, un cop sapiguem la sentència, digui què digui, ens haurem de

plantejar molt bé si el Tribunal Constitucional ha de controlar la constitucionalitat d'una llei que ha estat aprovada per referèndum. Democràticament, no es pot defensar. El control de la constitucionalitat, en tot cas, ha de fer-se abans d'un referèndum. Sé que ara les regles del joc són així, ja no som a temps de canviar-ho i per tant ho acatarem, però crec que ho hem de resoldre. Precisament, l'altre dia el president del grup d'Iniciativa, Jaume Bosch, ens recordava que en el procés de la tramitació de la Constitució, Jordi Solé Tura —llavors diputat del PSUC— va proposar, sense èxit, que el control de la constitucionalitat fos previ als referèndums.

—Per a Iniciativa quina seria la reacció òptima, doncs, si finalment el TC emet una sentència adversa?

—És difícil d'aventurar-se abans de saber la sentència. I més veient les diverses filtracions que hi ha hagut —una mostra més de quina mena de tribunal és avui el Constitucional. Ens podem imaginar que serà una sentència molt llarga i que difícilment dirà blanc o negre. Caldrà estudiar-la. Si fos el cas d'una sentència que anul·lés preceptes dels que ens hem dotat amb l'Estatut, caldria una reacció política, social i institucional, com a Catalunya. Perquè hauríem complert les regles del joc i ara ens farien trampa. Però no crec que sigui el cas, perquè l'Estatut és ben fet i, per tant, els costarà de trobar pretextos.

Una altra cosa és si la sentència, com n'hi ha que diuen, és de caràcter interpretatiu. Jo no m'hi amoïnaria més. L'endemà de la sentència l'Estatut continuarà